



Maarifləndirmə və vəkillik vasitəsilə patriarchal münasibətlərlə mübarizə aparmaq



İctimaiyyət üçün əlcətan, münasib ödənişli və yüksək keyfiyyətli uşaq bağçaları da daxil olmaqla, ailələrə dəstək infrastrukturunu yaratmaq



İş yerlərində uşaqlara qayğı mərkəzləri təşkil etmək və uşaqlara qayğı üçün bonusları təqdim etmək



Qadınların layiqli işlərə çıxışını və yeni iş sahələrinə daxil olmasını dəstəkləmək



Qadın sahibkarlığını təşviq etmək və qadınlara məxsus yeni bizneslərin açılması üçün inkubatorlar təqdim etmək



Peşəkar qadın assosiasiyanının yaradılması üçün stimullaşdırıcı mexanizmləri işləmək



Qadınlardan müəyyən növ işlərdə (istirahət mərkəzləri, otellər) işləməsi ilə bağlı reputasiya stigmaları ilə mübarizə aparmaq



Gender əsaslı stereotiplərin və düşüncələrin aradan qaldırılması üçün çalışmaq



Bərabər iştirak və imkanları təşviq etmək



Validəynlik və qayğı ilə bağlı məsuliyyətlərin paylaşılmasının vacibliyini və dəyərini təşviq edən kampaniyalar keçirmək



Ailə məsuliyyətlərinin və ev işlərinin bərabər paylanması üçün vəkillik etmək



Validənləri qız övladlarının müxtəlif təhsil seçimlərinə verdikləri dəstəyi artırmaq üçün məlumatlandırmaq



"Genderə uyğun" peşələrlə bağlı fikirlərin dəyişməsi üçün məlumatlandırma kampaniyaları başlatmaq



İşlərində uğurlu olan örnek qadınlara bağlı informasiya yaymaq



Gender əsaslı çətinliklər və stereotipləri aradan qaldırmaq üçün müxtəlif maraqlı tərəflərin iştirakını gücləndirmək



Genderə həssas baxışları bütün siyaset və proqramlara daxil etmək



Qadınların və kişilərin biznes açmaq üçün biliklərə, bacarıqlara və resurslara çıxısını artırmaq



Qızlar və oğlanlar üçün IT, internet savadlılığı və STEM kursları təşkil etmək



Özəl sektorda işləmək üçün zəruri olan davranış xüsusiyyətlərini, bilik və bacarıqları təkmilləşdirən proqramlar təşkil etmək



Bərabər çıxış və rəftarı təmin etmək üçün özəl sektorda maarifləndirmə işini aparmaq



İş yerlərində gender əsaslı ayrı-seçkililik, həmçinin iş saatları, istirahət günləri və maaşlarla bağlı Əmək Məcəlləsinə uyğunluq hallarının monitorinqini aparmaq və bununla bağlı hesabat vermək

## MARAQLI FAKTLAR



Uğurlu sahibkarlıq üçün ailə dəstəyinə, ev işlərinin yenidən paylanması, ictimai yerlərdə hərəkət azadlığına və iş yerində bərabər rəftara ehtiyac duyurlar



Stabillik, qayda-qanunlara uyğun və təhlükəsiz mühitə üstünlük verirlər



Ödənişsiz ev işi və ailə üzvlərinə qayğıının qadınlar üçün gəlir gətirən işə bağlı əsas çətinlik olduğunu hesab edirlər



Çevik iş cədvəli olan yarımstat işin, hərəkəti olmayan və qadınların çoxluq təşkil etdiyi iş yerlərinin yaxşı işin əsas cəhətləri olduğunu düşünürler



Uğurlu sahibkarlıq üçün müvafiq bacarıqlara və gənc yaşda olmağa ehtiyac duyurlar



Qeyri-sabit və qayda-qanunlara daha az əməl edilən mühit olmasına baxmayaraq daha yüksək maaş üçün özəl sektor işlərinə üstünlük verirlər



Qadınların gəlir gətirən işlərinin ödənişsiz ev işi və ailə üzvlərinə qayğı üçün əsas çətinlik olduğunu hesab edirlər



Ailənin əsas xərclərini ödəyən məvacibi olan istənilən məşğulliyətin yaxşı işin əsas cəhəti olduğunu düşünürler



Uğurlu sahibkarlıq üçün maliyyə vasitəsinə, əlaqələrə və müvafiq təhsilə ehtiyac duyurlar



Dövlət sektorundakı işləri məvacibləri yüksək olmayan, sərbəstliyi məhdud olan, monoton iş şəraiti olan, stabil və qayda-qanunlara əməl edilən və pensiyanın təmin edildiyi iş kimi qiymətləndirirlər



Özəl sektordakı işləri məvacibləri yüksək olan, qeyri-stabil məşğulluğu olan, qayda-qanunlara yetərinə əməl edilməyən, tələbkar iş cədvəli olan və pensiyaların təminatında çətinlikləri olan iş kimi qiymətləndirirlər



Gender rollarını - qadın əsasən evin qayğısına qalmalı, kişi işə ailənin əsas maddi təminatçı olmalıdır - deyə qəbul edirlər



Stabil, təhlükəsiz, qayda qanunlara əməl edilən, sosial müavinətlər təmin edən iş yerlərini ideal iş hesab edirlər

## ƏSƏS NƏTİCƏLƏR



Ödənişsiz ev işinin yükü, zəruri bacarıqların olmaması, "qadın işi" ilə bağlı stereotiplər, yaş və görünüşə əsaslanan ayrı-seçkilik və qısnama qorxusu qadınları yüksək ödənişli özəl sektor işlərinə müraciət etməkdən çıxındır və ya onları qeyri-rəsmi və qeyri-stabil işlərdə işləməyə vadar edir. Nəticədə qadınlar kişilərlə müqayisədə iqtisadi səlahiyyətə malik olmaqdə, müstəqil şəkildə əmanatlar toplamaqdə, iş yerində qərarverici vəzifələrə yüksəlməkdə, peşəkar şəbəkələrdə iştirak etməkdə və iqtisadi cəhətdən təhlükəsiz gələcək qurmaqdə daha çox çətinliklərlə üzləşirlər.



Kişi lərin və qadınların üzləşdiyi gender əsaslı çətinliklər bir-birilə six əlaqəlidir. Onlar birləlikdə bir neçə amilin birləşdiyi bir sistemi yaradır. Bu sistem özəl sektorun müəyyən seqmentlərində iş şəraiti və qayda-qanunların kifayət qədər tənzimlənməməsi, işçilərin hüquqlarını qoruyan mexanizmlərin azlığı, patriarxal gender rolları və işləyən ailələri dəstəkləyən ictimai infrastrukturun çatışmazlığı ilə xarakterizə olunur. Bu cür sistem mütemadı olaraq gender bərabərsizlikləri yaradır və qadınların özəl sektorda layıqli işlər və sahibkarlıq imkanları üçün rəqabətdə iştirakının aşağı olmasına səbəb olur.



Iqtisadi ehtiyac ailələrin gender-əsaslı normalarla bağlı daha çevik olmasına və müxtəlif iş imkanlarını qəbul etməsinə gətirib çıxarır, beləliklə də, gender əsaslı məhdudiyyətlərin ierarxiyasının xarici amillərə uyğun olaraq dəyişə biləcəyini təsdiqləyir.



Gender əsaslı çətinliklərin aradan qaldırılması qadınlara sahibkar kimi tam potensiallarını reallaşdırmağa, bununla da ölkədə sahibkarlığın artmasını sürətləndirməyə və vergi ödəyicilərinin bazasının genişlənməsinə kömək edə bilər. Qadın sahibkarlığının sürətli inkişafı və daha çox yüksək təcrübəli qadın işçi qüvvəsinin cəlb edilməsi milli iqtisadiyyati inkişaf etdirmək məqsədilə özəl sektorun potensialının artırılması üçün vacibdir.



Qadınların iqtisadi müstəqilliyinin və sosial iştiraklığının dəstəklənməsi adətən yaşı əhali üçün ictimai xidmətlər və sosial müavinətlərlə bağlı təzyiqləri azaldır. Həm dövlət, həm də özəl sektor iştiraklarının qadınların iqtisadi cəhətdən azadlığının və layıqli işlərə çıxışının olmasına, həmçinin sahibkarlıq fəaliyyətlərinə cəlb edilməsində və öz icmalarına daha çox integrasiya etmələrində böyük maraqları olmalıdır.